

รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการของ ABU

หัวข้อ Radio Children Programming Formats and Multi-platform Content Creation

ระหว่างวันที่ 28-30 กรกฎาคม 2558

ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

.....

ตามที่สหภาพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แห่งเอเชียแปซิฟิก (ABU) ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการของ ABU หัวข้อ Radio Children Programming Formats and Multi-platform Content Creation ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 28-30 กรกฎาคม 2558 เพื่อพัฒนาการผลิตรายการวิทยุ ที่เหมาะสมกับเด็กในแต่ละช่วงวัย และเพื่อเรียนรู้การใช้สื่อมัลติมีเดีย ในการผลิตรายการวิทยุ และสื่อสำหรับเด็กได้อย่างสะดวกมากขึ้น

ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้มีผู้ผลิตรายการสำหรับเด็กจากประเทศสมาชิก คือตัวแทนจากประเทศอินเดีย 2 คน ปากีสถาน 1 คน อินโดนีเซีย 2 คน มาเลเซีย 3 คน บังกลาเทศ 1 คน มัลดีฟส์ 2 คน นักศึกษามหาวิทยาลัยของมาเลเซีย 4 คน เจ้าหน้าที่ ABU 3 คน เวียดนาม 2 คน รวม 20 คน มีประเด็นสำคัญ สรุปดังนี้

.....

การประชุมวันที่ 1 (วันอังคารที่ 28 กรกฎาคม 2558)

ช่วงเช้า:การทักทาย

มีการทักทายผู้เข้าร่วมประชุม โดยคุณ Tatsuhiro Beniko และ คุณ Vijay Sadhu เจ้าหน้าที่จาก ABU และได้มีการแนะนำวิทยากร คือ Mr.Steve Ahern ตำแหน่ง Managing Direction,Ahern Media and Training ประเทศออสเตรเลีย หลังจากนั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแนะนำตัว และทำความรู้จักกัน การประชุมเริ่มต้นเนื้อหาที่การพูดคุยถึงการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ หลักและวัตถุประสงค์รอง ในการประชุม และในการร่วมกันผลิตรายการเด็กที่มีคุณภาพ และมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในช่วงเด็ก เพื่อให้รู้ว่าเด็กต้องการอะไร และมีประสบการณ์กับอะไร

ช่วงบ่าย:สร้างสรรค์รายการและเสริมสร้างจินตนาการด้วยการเล่าเรื่อง

ผ่านกิจกรรมเล่าเรื่อง โดยให้เล่าเรื่องต่อกัน และเปรียบกับรายการเด็ก ที่สามารถใช้วิธีการในการเล่าเรื่องต่อกันได้เช่นกัน รายการสำหรับเด็กอีกรูปแบบที่น่าสนใจคือการใช้วิธีนำเสนอเรื่องราวธรรมดาให้น่าสนใจ ด้วยการใช้เสียงในการเล่าเรื่อง

หลัก 4 p ในการพูดเล่าเรื่อง หรือนำเสนอข้อมูลในรายการ

P pause การหยุดเพื่อต่อเสียง

P pace การก้าวหรือ การขยับ เป็นจังหวะ (fast ,normal, slow)

P pitch การขยับเสียง (high, normal, low)

P projection การปล่อยเสียง (loud ,normal,solf)

เรียนรู้ประเภทของรายการเด็กตามช่วงของพัฒนาการ

ช่วงอายุ แรกเกิด ถึง 2 ปี –ประสาทสัมผัส

พฤติกรรมของเด็กในวัยนี้ขึ้นอยู่กับการเล่นเป็นหลักเป็นส่วนใหญ่ เช่น การไขว่คว้า การเคลื่อนไหว การมอง การดู ในวัยนี้เด็กแสดงออกทางด้านร่างกายให้เห็นว่ามีสติปัญญาด้วยการกระทำ เด็กสามารถแก้ปัญหาได้ แม้ว่าจะไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูด เด็กจะต้องมีโอกาสดูแลกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิดในขั้นนี้ มีความคิดความเข้าใจของเด็กจะก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น สามารถประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อ และสายตา เด็กในวัยนี้มักจะทำอะไรซ้ำบ่อยๆ เป็นการเลียนแบบ พยายามแก้ปัญหาแบบลองผิดลองถูก เมื่อสิ้นสุดระยะนี้เด็กจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมอย่างมีจุดหมายและสามารถแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการแต่กิจกรรมการคิดของเด็กวัยนี้ส่วนใหญ่ยังคงอยู่เฉพาะสิ่งที่สามารถสัมผัสได้เท่านั้น

ช่วงอายุ 2-7 ปี – การพัฒนาทักษะความคิด

เป็นช่วงที่เด็กเริ่มมีเหตุผลเบื้องต้น แต่เหตุผลของเด็กวัยนี้ยังมีขอบเขตจำกัดอยู่ เพราะเด็กยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง คือถือความคิดตนเองเป็นใหญ่ และมองไม่เห็นเหตุผลของผู้อื่น ความคิดและเหตุผลของเด็กวัยนี้ จึงไม่ค่อยถูกต้องตามความเป็นจริงนัก เด็กเริ่มรู้จักแยกประเภทและแยกชิ้นส่วนของวัตถุ เข้าใจความหมายของจำนวนเลข เริ่มมีพัฒนาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แต่ไม่แจ่มชัดนัก สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยไม่คิดเตรียมล่วงหน้าไว้ก่อน รู้จักนำความรู้ในสิ่งหนึ่งไปอธิบายหรือแก้ปัญหาอื่นและสามารถนำเหตุผลต่างๆ ไปมาสรุปแก้ปัญหา โดยไม่วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนเสียก่อนการคิดหาเหตุผลของเด็กยังขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนรับรู้ หรือสัมผัสจากภายนอก

ช่วงอายุ 7-11 ปี –การคิดแบบมีตัวตน

พัฒนาการทางด้านสติปัญญาและความคิดของเด็กวัยนี้สามารถสร้างกฎเกณฑ์และตั้งเกณฑ์ในการแบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้ เด็กวัยนี้สามารถที่จะเข้าใจเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหาสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมได้ สามารถที่จะเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความคงตัวของสิ่งต่างๆ โดยที่เด็กเข้าใจว่าของแข็งหรือของเหลวจำนวนหนึ่งแม้ว่าจะเปลี่ยนรูปร่างไปก็ยังมิน้ำหนัก หรือปริมาตรเท่าเดิม สามารถที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของส่วนย่อยส่วนรวม

ช่วงอายุ 11-16 ปี –ช่วงที่เริ่มเข้าถึงยาก สิ้นสุดความคิดเด็ก เริ่มสู่ความคิดผู้ใหญ่

Formal Operational Stage

ในขั้นนี้พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กวัยนี้เป็นขั้นสุดยอด คือเด็กในวัยนี้จะเริ่มคิดแบบผู้ใหญ่ ความคิดแบบเด็กจะสิ้นสุดลง เด็กจะสามารถที่จะคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถที่จะคิดแบบนักวิทยาศาสตร์ สามารถที่จะตั้งสมมุติฐานและทฤษฎี

การประชุมวันที่ 2 (วันพุธที่ 29 กรกฎาคม 2558)

ช่วงเช้า:แบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการผลิตรายการวิทยุ ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในแต่ละช่วงวัย

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมาเลเซีย ผลิตรายการวิทยุสำหรับเด็กช่วงอายุ

ช่วงอายุ 11-16 ปี (Formal Operations Stage)

เน้นเนื้อหา ความชื่นชอบของวัยรุ่น/ข่าวสารไอที/ความรู้เกี่ยวเนื้อหาการเรียน

กลุ่มที่ 2 ตัวแทนประเทศไทย มาเลเซีย และมัลดีฟส์ ผลิตรายการวิทยุสำหรับเด็กช่วงอายุ

ช่วงอายุ 11-16 ปี (Formal Operations Stage)

นำเสนอการเตรียมความพร้อมของเด็กสู่การเตรียมพร้อมในการศึกษาต่อ

กลุ่มที่ 3 ตัวแทนประเทศเวียดนามและอินโดนีเซีย ผลิตรายการวิทยุสำหรับเด็กช่วงอายุ

ช่วงอายุ 11-16 ปี (Formal Operations Stage)

นำเสนอ เรื่องนวัตกรรมใหม่ และการนำเสนอจากประเด็นที่นำมาจากสื่อสังคมออนไลน์

กลุ่มที่ 4 ตัวแทนประเทศอินเดีย ปากีสถาน และบังคลาเทศ ผลิตรายการวิทยุสำหรับเด็กช่วงอายุ

ช่วงอายุ 7-11 ปี (Concrete Operations Stage)

นำเสนอ การอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น และการปลูกฝังจิตสำนึกให้เด็ก

วิทยากร กล่าวว่า หลายกลุ่มเลือกที่ผลิตรายการจากกลุ่มเด็กที่เป็นกลุ่มเดียวกัน เพราะมีความหลากหลายและเข้าถึงข่าวสารได้มากกว่า อย่างไรก็ตาม การผลิตรายการสำหรับเด็กในช่วงวัยอื่นก็ยังคงน่าสนใจ เพียงแต่กลุ่มเป้าหมายไม่ใช่เด็กแต่เป็น พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อสร้างพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็ก

ช่วงบ่าย:แลกเปลี่ยนเรียนรู้

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รายการเด็กในแต่ละประเทศ ว่ามีลักษณะอย่างไร

ประเทศอินเดีย – เน้นเนื้อหาด้านการช่วยเหลือเด็กผู้หญิง การต่อสู้เพื่อความเสมอภาค และการศึกษารวมถึง มีการนำเสนอความงดงามของวัฒนธรรม

ประเทศมาเลเซีย- รายการเด็กมีรายการเพื่อการศึกษา เด็กมาเลเซียฟังวิทยุน้อยลง เนื่องจากความเข้าถึงของเทคโนโลยี

ประเทศมัลดีฟ – นำเสนอนิทานและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ให้กับเด็ก

ประเทศอินโดนีเซีย – เปิดพื้นที่ให้เด็กมาดำเนินรายการเอง และในหนึ่งรายการมีผู้ผลิตมากกว่า 1 คน จึงทำให้รายการมีความละเอียดละมัยมาก

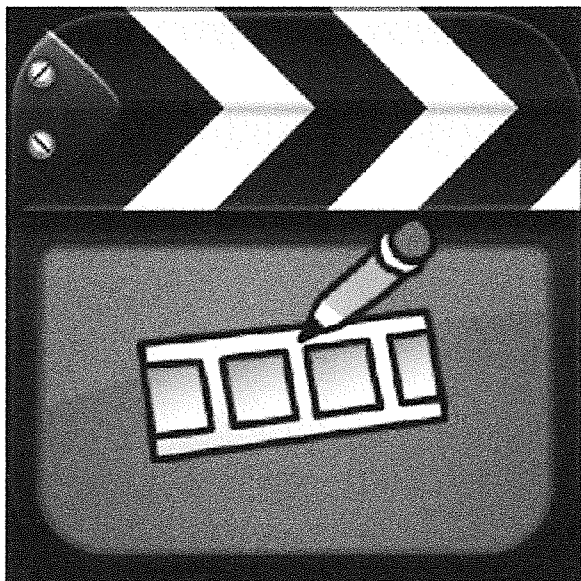
ประเทศเวียดนาม-เน้นวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชน

ส่วนของประเทศไทย-รายการส่วนใหญ่ เป็นรายการที่นำเสนอสาระที่เกี่ยวกับการปรับตัวเข้าสู่วัยรุ่น และความรู้เกี่ยวกับการศึกษา มีการสอดแทรกแนวคิดผ่านนิทาน และการเล่าเรื่อง ซึ่งส่วนมากผลิตรายการสำหรับกลุ่มวัยรุ่น

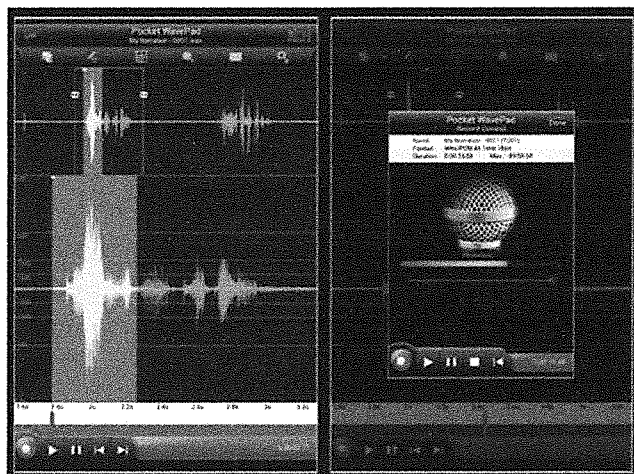
หลังจากนั้นได้มีการนำสื่อมีเดียใหม่ที่สามารถนำมาใช้ในการผลิตสื่อเกี่ยวกับเด็กและเผยแพร่ผ่านสังคมออนไลน์ได้ทันที ดังนี้

แอปพลิเคชันแนะนำ

Perfect video

Wavepad

Youtube

Soundcloud

ก่อนเลิกประชุมในวันที่สองได้มีการแบ่งกลุ่มมอบหมายภารกิจในการนำเสนอสื่อเกี่ยวกับเด็กโดยใช้
เครื่องมือสื่อในสังคมออนไลน์ ในการผลิตสื่อ พร้อมทั้งแบ่งปันสื่อที่ผลิตนั้นผ่านทางสังคมออนไลน์

การประชุมวันที่ 3 (วันพฤหัสบดีที่ 30 กรกฎาคม 2558)

ช่วงเช้า:นำเสนอ ผลงานตามที่ได้แบ่งกลุ่มมอบหมายภารกิจในการนำเสนอสื่อเกี่ยวกับเด็กโดยใช้ เครื่องมือสื่อ
ในสังคมออนไลน์ ในการผลิตสื่อ พร้อมทั้งแบ่งปันสื่อที่ผลิตนั้นผ่านทางสังคมออนไลน์ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมาเลเซีย -ผลิตคลิปวิดีโอแนะนำประเทศมาเลเซียสำหรับเด็ก

เลือกใช้ app Perfect video

กลุ่มที่ 2 ตัวแทนประเทศไทย มัลดีฟส์ และบังคลาเทศ –ถ่ายภาพนิยามของคำว่าเด็กแล้วรวบรวมเป็นวิดีโอ

เลือกใช้ app youtube

กลุ่มที่ 3 ตัวแทนประเทศเวียดนาม,มาเลเซียและ อินโดนีเซีย-ผลิตคลิปวิดีโอเกี่ยวกับโลกของเด็ก

เลือกใช้ app Vimeo

กลุ่มที่ 4 ตัวแทนประเทศอินเดียและปากีสถาน –ถ่ายภาพนิยามของคำว่าครอบครัวแล้วรวบรวมเป็นวิดีโอ

เลือกใช้ app youtube

ช่วงบ่าย:แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และรับฟังตัวอย่างรายการวิทยุสำหรับเด็กของประเทศต่างๆ

//ปิดการประชุม//

แนวคิดและสิ่งที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้

1. ได้รับความรู้จากวิทยากรซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานด้านสื่อในประเทศออสเตรเลียกว่า 20 ปี
2. ได้รับแนวความคิดใหม่ๆ ในการผลิตรายการเด็กจากประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมการประชุม
3. ได้รับความรู้ใหม่เกี่ยวกับการผลิตสื่อโดยใช้ app ที่สามารถดาวน์โหลด ไว้ในโทรศัพท์สมาร์ทโฟน สามารถใช้งานง่ายผลิตรายการโดยสะดวกและเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้ทันที
4. ตัวแทนประเทศที่เข้าร่วมการประชุมทำให้ทราบว่า ละครวิทยุ ที่หลายคนคิดว่าคงจะใกล้ถึงเวลาที่จะหมดความนิยม แท้จริงแล้ว ยังมีความสนใจ และควรนำกลับมาให้เกิดประโยชน์กับรายการเด็กมากขึ้น ดิฉันจึงมีความตั้งใจว่า จะผลิตละครวิทยุ หรือ radio drama เป็นละครวิทยุสั้น ชุดวัฒนธรรมชายแดนใต้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัจจุบันแม้จะมีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้น แต่ความงดงามของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตยังคงมีอยู่ โดยจะดำเนินการผลิต และจัดส่งเพื่อเผยแพร่ในปีงบประมาณ 2559 ต่อไป

นางสาวอัญชกุล ศรีทัพ

นักสื่อสารมวลชนปฏิบัติการ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล

ภาพกิจกรรม

วิทยากรบรรยายเรื่องการใช้สื่อมีเดียผลิตรายการสำหรับเด็ก

บรรยากาศการรับฟังการประชุม

ภาพรวมของกิจกรรม

